

รายงานมูลค่า
ตลาดสื่อสารของประเทศไทย
ประจำปี 2564 และประมาณการปี 2565

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)

The background is a light gray isometric illustration of a cityscape. It features several stylized buildings of varying heights and shapes. Scattered throughout the scene are various white icons: a Wi-Fi symbol in the upper left, a power button symbol in the upper right, a gear symbol in the middle, a calculator symbol in the lower left, a document with a checkmark symbol in the lower center, a speaker symbol in the lower right, and a person icon at the very bottom center. The overall aesthetic is clean and modern, representing a digital or smart city environment.

รายงานมูลค่า
ตลาดสื่อสารของประเทศไทย
ประจำปี 2564 และประมาณการปี 2565

บทนำ

01

1

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1

การกำหนดกรอบนิยาม ตลาดสื่อสารของไทย

02

2

2.1 ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

2

2.2 ตลาดบริการสื่อสาร

4

ผลการสำรวจมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย ประจำปี 2564 และประมาณการปี 2565

03

6

3.1 ภาพรวมตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)

6

3.2 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

7

3.3 มูลค่าตลาดบริการสื่อสาร

17

3.4 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

22

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าตลาดสื่อสาร ปี 2564 และประมาณการปี 2565

04

26

4.1 ปัจจัยสนับสนุน

26

4.2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

28

สารบัญรูป

รูปที่ 1 โครงสร้างตลาดอุปกรณ์สื่อสาร	3
รูปที่ 2 โครงสร้างตลาดบริการสื่อสาร	5
รูปที่ 3 มูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)	6
รูปที่ 4 สัดส่วนของตลาดอุปกรณ์สื่อสารและตลาดบริการสื่อสาร	7
รูปที่ 5 มูลค่าตลาดเครื่องรับโทรศัพท์โดยรวม	8
รูปที่ 6 มูลค่าตลาดโทรศัพท์ประจำที่	9
รูปที่ 7 มูลค่าตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่	10
รูปที่ 8 มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก	12
รูปที่ 9 มูลค่าตลาด Core Network Equipment	12
รูปที่ 10 มูลค่าตลาด Infrastructure Cabling	13
รูปที่ 11 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย	15
รูปที่ 12 มูลค่าตลาด Access Equipment	15
รูปที่ 13 มูลค่าตลาด Information Network Cabling	15
รูปที่ 14 มูลค่าตลาด PBX	16
รูปที่ 15 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย	16
รูปที่ 16 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่	17
รูปที่ 17 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	19
รูปที่ 18 มูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่	20
รูปที่ 19 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	21
รูปที่ 20 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูล	22
รูปที่ 21 มูลค่าตลาดสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	22
รูปที่ 22 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	23
รูปที่ 23 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	24
รูปที่ 24 รายละเอียดมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย ปี 2562-2564 และประมาณการปี 2565	25

เทคโนโลยีสื่อสารที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค ในด้านการสื่อสารที่มีรูปแบบที่เปลี่ยนจากอดีตอย่างมาก ทำให้การรับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์และจัดทำแผนเชิงนโยบายที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน นอกจากนี้ การรับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน จะทำให้ทราบว่าประเทศไทยได้พัฒนาไปอยู่ในอันดับใดเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับนานาชาติอารยประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ในฐานะผู้ให้ใบอนุญาตและกำกับดูแลผู้ประกอบการในตลาดสื่อสารได้ตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตลาดสื่อสารดังที่ได้นำเสนอข้างต้น ด้วยเหตุนี้ สำนักงาน กสทช. จึงให้การสนับสนุนในการจัดทำการศึกษาและศึกษามูลค่าของตลาดสื่อสารของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งตลาดสื่อสารนับว่าเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลดังกล่าว

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านอุปสงค์และอุปทานของตลาดบริการอินเทอร์เน็ตและตลาดสื่อสารอย่างครบถ้วน รอบด้าน จากแหล่งข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงในการสำรวจ มีความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล อันนำไปสู่การเสนอกรอบและทิศทางการกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการจัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลตลาด ตลอดจนการวิเคราะห์และพยากรณ์แนวโน้มเทคโนโลยีที่มีผลต่อตลาดสื่อสารที่เป็นปัจจุบัน
3. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษา วิจัย ประชาชนทั่วไป และองค์กรระหว่างประเทศทางด้านกิจการโทรคมนาคม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ประกอบการวางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตลาดสื่อสาร ตลาดบริการอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการกำหนดกลยุทธ์ในการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมโทรคมนาคมโดยรวมของประเทศ

นิยามของตลาดสื่อสารที่ใช้ในการศึกษามูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย ประจำปี 2564 และประมาณการปี 2565 ได้ใช้กรอบเดียวกับที่ใช้ในการศึกษามูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย ประจำปี 2563 และประมาณการปี 2564 ซึ่งเป็นข้อสรุปที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุมระดมความคิดเห็นก่อนจัดเก็บข้อมูลตลาดสื่อสารที่ได้ดำเนินการในวันที่ 29 กรกฎาคม 2564 การศึกษาโดยใช้กรอบนิยามเดียวกันจะทำให้สามารถเปรียบเทียบมูลค่าตลาดในแต่ละตลาดย่อยระหว่างปีได้ สำหรับโครงสร้างของตลาดสื่อสารไทย ได้จำแนกเป็น 2 ตลาด กล่าวคือ ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร และตลาดบริการสื่อสาร โดยในแต่ละตลาดได้จำแนกเป็นตลาดย่อย ๆ ดังนี้

2.1 ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

การศึกษาร้านนี้ได้จำแนกตลาดอุปกรณ์สื่อสารออกเป็น 4 ตลาด ประกอบด้วย ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์ ตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก ตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย และตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย ดังแสดงในรูปที่ 1 โดยแต่ละตลาดมีรายละเอียดดังนี้

1) ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์ จำแนกออกเป็น 2 ตลาด ได้แก่ โทรศัพท์ประจำที่ และตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

- **โทรศัพท์ประจำที่** เป็นอุปกรณ์สื่อสารที่ตั้งอยู่กับที่ กรณีสื่อสารด้วยด้วยสัญญาณแอนะล็อกจะจัดอยู่ในกลุ่ม Conventional Handset ส่วนอุปกรณ์ที่สื่อสารด้วยสัญญาณดิจิทัลจัดอยู่ในกลุ่ม IP Phone
- **โทรศัพท์เคลื่อนที่** เป็นอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย ปัจจุบันสื่อสารด้วยสัญญาณดิจิทัลทั้งหมด โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถจำแนกได้เป็น 2 แบบ ได้แก่ ฟีเชอร์โฟน (Feature Phone) และสมาร์ทโฟน (Smart Phone) ซึ่งในการศึกษานี้ ในกรณีที่ เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบปุ่มกดให้จัดรวมเป็นฟีเชอร์โฟนทั้งหมด ส่วนสมาร์ทโฟน เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถรองรับระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ได้มากกว่าฟีเชอร์โฟน และใช้ระบบสัมผัสหน้าจอแทนปุ่มกด

2) อุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการสื่อสาร สามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้

- **Core Network Equipment** เป็นอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลักที่ติดตั้งก่อนถึงส่วนปลายทางที่เชื่อมต่อเข้าถึงบ้านผู้ใช้ เช่น MPLS (Multi-Protocol Label Switching), OLT (Optical Line Terminal), Server เป็นต้น
- **Infrastructure Cabling** เป็นสายเคเบิลที่ติดตั้งบริเวณโครงข่ายหลักถึงบริเวณ Distribution Layer ซึ่งการสำรวจในครั้งนี้อย่างน้อยออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ท่อร้อยสาย สายเคเบิลใต้น้ำ และการลงทุนทั่วไป เช่น การติดตั้งสายเคเบิลนอกเขตเมือง

3) อุปกรณ์สื่อสารใช้สาย เป็นอุปกรณ์ปลายทางที่เชื่อมต่อสัญญาณจากโครงข่ายหลักจนถึงบ้านผู้ใช้ อุปกรณ์ที่ติดตั้งในส่วนนี้จำแนกได้ดังนี้

- **Access Equipment** เป็นอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อจากโครงข่ายหลักจนถึงบ้านผู้ใช้
- **Information Network Cabling** ได้แก่ สายทองแดง และสายไฟเบอร์ออฟติก
- **PBX** เป็นอุปกรณ์ชุมสายและตู้สาขา

4) อุปกรณ์สื่อสารไร้สาย เป็นอุปกรณ์สื่อสารสัญญาณและเชื่อมต่อการสื่อสารไร้สาย อาทิ Serving Gateway (SGW), Mobility Management Entity (MME), Packet Data Network Gateway (PDNG), Internet of Thing (IoT), GPS เป็นต้น

รูปที่ 1 โครงสร้างตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

2.2 ตลาดบริการสื่อสาร

การศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกตลาดบริการสื่อสารออกเป็น 5 ตลาด ประกอบด้วย ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลาดอินเทอร์เน็ตประจำที่ ตลาดบริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ และตลาดบริการสื่อสารข้อมูล ดังแสดงในรูปที่ 2 โดยแต่ละตลาดมีรายละเอียดดังนี้

1) ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ ประกอบด้วย บริการโทรศัพท์ที่ใช้สายทั้งที่ผ่านสายทองแดง และสายใยแก้วนำแสง โดยเป็นการติดต่อสื่อสารภายในประเทศทั้งแบบภายในพื้นที่เดียวกันหรือทางไกลในประเทศ และการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะโดยครอบคลุมบริการเสียง (Voice) และบริการเสริมอื่น ๆ

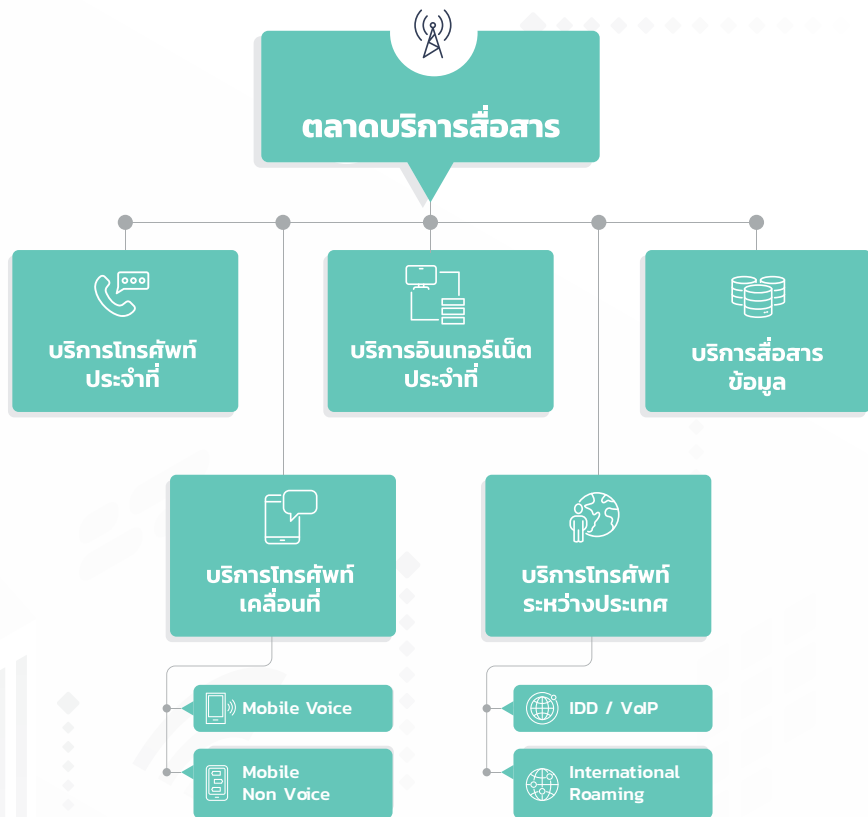
2) ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ประกอบด้วย บริการทางเสียง (Voice Service) และบริการที่ไม่ใช่เสียง (Non Voice Service) เช่น Mobile Internet และบริการเสริมอื่น ๆ เช่น SMS, MMS เป็นต้น โดยมูลค่าที่คำนวณทั้งบริการเสียง (Voice) และบริการที่ไม่ใช่เสียง (Non Voice) ได้พิจารณาทั้งกลุ่มผู้ใช้บริการแบบชำระค่าบริการล่วงหน้า (Prepaid) และแบบชำระค่าบริการรายเดือน (Postpaid)

3) ตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ครอบคลุมทั้งการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ (Narrowband) และการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband) และเพื่อไม่ให้การคำนวณมูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ตซ้ำซ้อนกัน มูลค่าที่เกิดจากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (International Internet Gateway) ซึ่งเป็นต้นทุนของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะไม่ถูกนำมารวมในการคิดมูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ต

4) ตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ในการศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกเป็น 2 ตลาดย่อย ได้แก่ ตลาดการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่านโครงข่ายโทรศัพท์แบบต่อตรง (International Direct Dialing: IDD) ซึ่งรวมถึงการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Voice Over Internet Protocol: VoIP) และตลาดการให้บริการ International Roaming (IR)

5) ตลาดบริการสื่อสารข้อมูล หมายถึง บริการเครือข่ายสื่อสารข้อมูลทั้งหมดทั้งเครือข่ายส่วนบุคคล (Private Network) เครือข่ายส่วนบุคคลเสมือน (Virtual Private Network) บริการ Cloud บริการ Data Center บริการ Network Connectivity บริการ Smart Solutions ระบบการสื่อสารแบบครบวงจร (Unified Communication System) เป็นต้น

รูปที่ 2 โครงสร้างตลาดบริการสื่อสาร

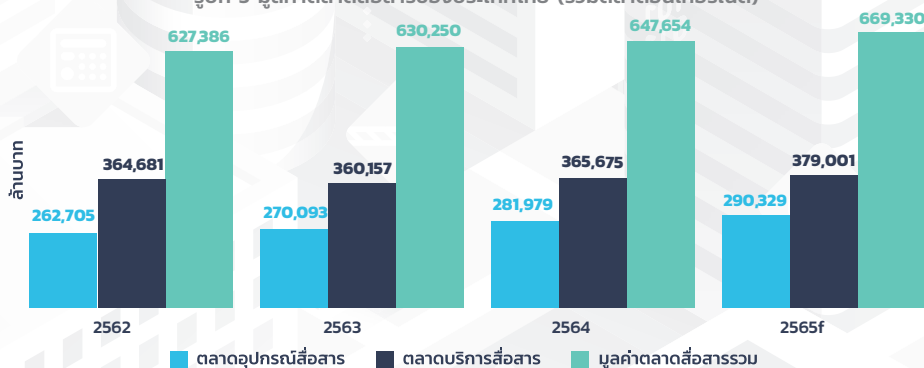

3.1 ภาพรวมตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ส่งผลให้ภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2564 อยู่ในช่วงชะลอตัวเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ อย่างไรก็ตามมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลประกาศใช้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจไทย อาทิ โครงการคนละครึ่ง โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น ได้เป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การใช้จ่ายในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่มีการเติบโตอย่างมาก ซึ่งไปชดเชยการลงทุนและการใช้จ่ายที่ลดลงในตลาดอื่น ๆ ที่อยู่ในตลาดอุปกรณ์สื่อสาร นอกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจไทย มาตรการ Work from Home, Study at Home ได้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้มีการสื่อสารและการทำธุรกรรมออนไลน์มากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับแนวทางการดำเนินธุรกิจเพื่อความอยู่รอด โดยหันมาทำธุรกิจออนไลน์และพึ่งพิงบริการสื่อสารข้อมูลมากขึ้น พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงและการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจทำให้ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไม่ใช้เสียง ตลาดอินเทอร์เน็ตประจำที่ และตลาดบริการสื่อสารข้อมูลยังมีทิศทางเป็นบวกในปี 2564 ชดเชยมูลค่าที่ลดลงในตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้เสียง ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ และตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

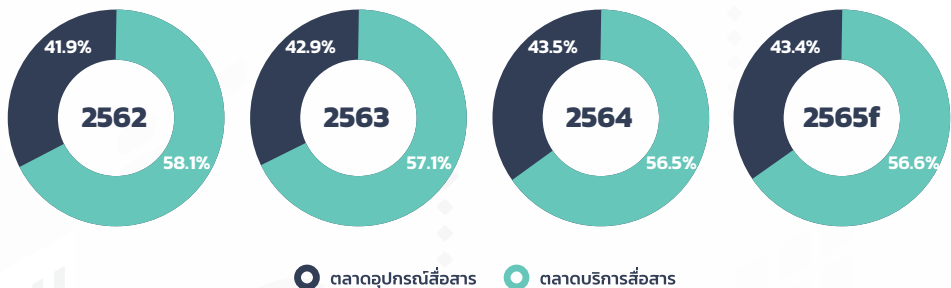
ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตลาดสื่อสารของประเทศไทยในปี 2564 มีมูลค่า 647,654 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 2.8 การผ่อนคลายมาตรการการเดินทางเข้า-ออกของแต่ละประเทศ และการประกาศให้เชื้อไวรัส COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่น ทำให้คาดการณ์ว่า ตลาดสื่อสารของประเทศไทยในปี 2565 จะมีทิศทางเป็นบวก แต่อาจได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างประเทศรัสเซีย-ยูเครน และภาวะเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น จนทำให้ตลาดสื่อสารในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 เพียงร้อยละ 3.3 มีมูลค่าประมาณ 669,330 ล้านบาท (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 มูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย (รวมตลาดอินเทอร์เน็ต)

เมื่อจำแนกมูลค่าตลาดสื่อสารออกเป็น 2 ตลาด ได้แก่ ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร และตลาดบริการสื่อสาร พบว่าในปี 2564 การลงทุนและการใช้จ่ายในตลาดอุปกรณ์สื่อสาร มีมูลค่าประมาณ 281,979 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 43.5 ของมูลค่าตลาดสื่อสารทั้งหมด ขณะที่การใช้จ่ายในตลาดบริการสื่อสารมีมูลค่าประมาณ 365,675 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.5 ของมูลค่าตลาดสื่อสารทั้งหมด แนวโน้มที่เกิดขึ้นในปี 2565 คาดว่า สภาพเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวทำให้มูลค่าของทั้งสองตลาดยังมีทิศทางเป็นบวก โดยตลาดอุปกรณ์สื่อสารมีมูลค่าประมาณ 290,329 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3.0 ขณะที่ตลาดบริการสื่อสารมีมูลค่าประมาณ 379,001 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3.6 เมื่อคำนวณสัดส่วนของมูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารต่อมูลค่าตลาดบริการสื่อสาร ในปี 2565 จะเท่ากับ ร้อยละ 43.4 ต่อ ร้อยละ 56.6

รูปที่ 4 สัดส่วนของตลาดอุปกรณ์สื่อสารและตลาดบริการสื่อสาร

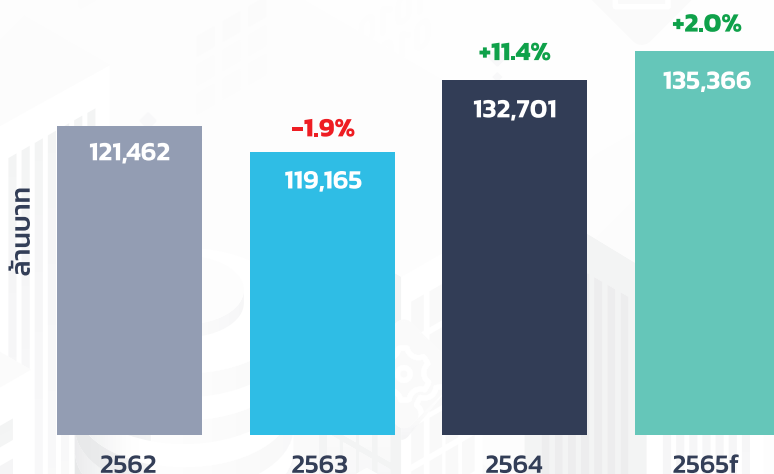
3.2 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

มูลค่าตลาดเครื่องรับโทรศัพท์

ในปี 2564 ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์ที่มีมูลค่ารวม 132,701 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 11.4 ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรการของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องการกระตุ้นภาคเศรษฐกิจของไทย เช่น “เราเที่ยวด้วยกัน” “คนละครึ่ง” โดยมาตรการดังกล่าวได้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะ Smart Phone ที่เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ถึงร้อยละ 11.6 มีมูลค่า 131,390 ล้านบาท ขณะที่การใช้จ่ายสำหรับตลาดเครื่องรับโทรศัพท์ประเภทอื่น ๆ ปรับตัวลดลงเนื่องจากเศรษฐกิจอยู่ในช่วงชะลอตัว และประชาชนยังวิตกกังวลกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 สายพันธุ์ใหม่ ๆ ที่มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วในปี 2564 การใช้จ่ายสำหรับเครื่องรับโทรศัพท์ประเภทอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้

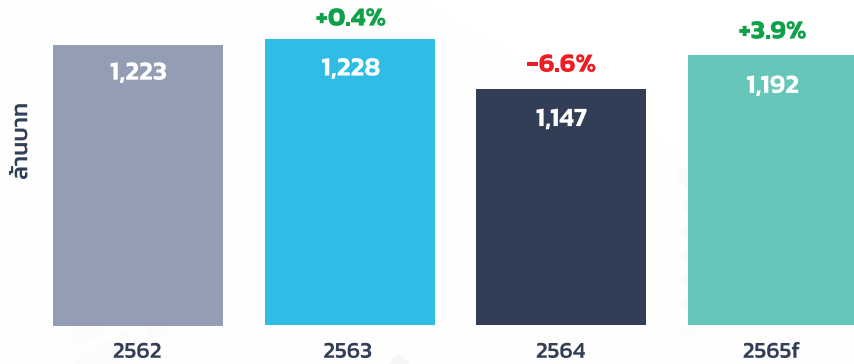
การใช้จ่ายสำหรับโทรศัพท์ประจำที่แบบสื่อสารด้วยสัญญาณแอนะล็อก (Conventional Handset) ยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 มีมูลค่าเพียง 50 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 24.2 เช่นเดียวกับการใช้จ่ายสำหรับเครื่องรับโทรศัพท์ประจำที่ในกลุ่ม IP Phone ที่มีทิศทางเป็นลบ มีมูลค่าประมาณ 1,097 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 5.6 ส่วนการใช้จ่ายในกลุ่มโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบ Feature Phone เป็นไปในทิศทางเดียวกับตลาด Conventional Handset กล่าวคือ มีมูลค่าลดลงจากปี 2563 ประมาณ ร้อยละ 20.0 โดยในปี 2564 มีมูลค่าเพียง 164 ล้านบาท

รูปที่ 5 มูลค่าตลาดเครื่องรับโทรศัพท์โดยรวม

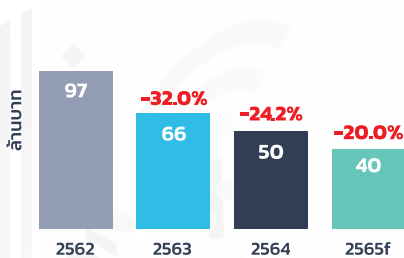

การคาดการณ์มูลค่าของตลาดเครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2565 พบว่าความต้องการของ Smart Phone ยังมีทิศทางเป็นบวกแต่โตในกรอบแคบ ๆ เพียงร้อยละ 2.0 เนื่องจากการใช้จ่ายในอุปกรณ์ประเภทนี้จำนวนมากในปี 2564 ส่วน Feature Phone ตลาดยังหดตัวลดลงอีกร้อยละ 5.0 ในขณะที่ความต้องการโทรศัพท์ประจำที่แบบ Conventional Handset ยังลดลงอีกร้อยละ 20.0 ส่วนความต้องการ IP Phone คาดว่าจะปรับตัวเป็นบวกในปี 2565 ประมาณร้อยละ 5.0 ส่งผลให้ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์โดยรวมในปี 2565 มีมูลค่าประมาณ 135,366 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 2.0

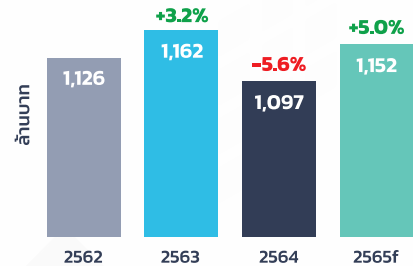
รูปที่ 6 มูลค่าตลาดโทรศัพท์ประจำที่

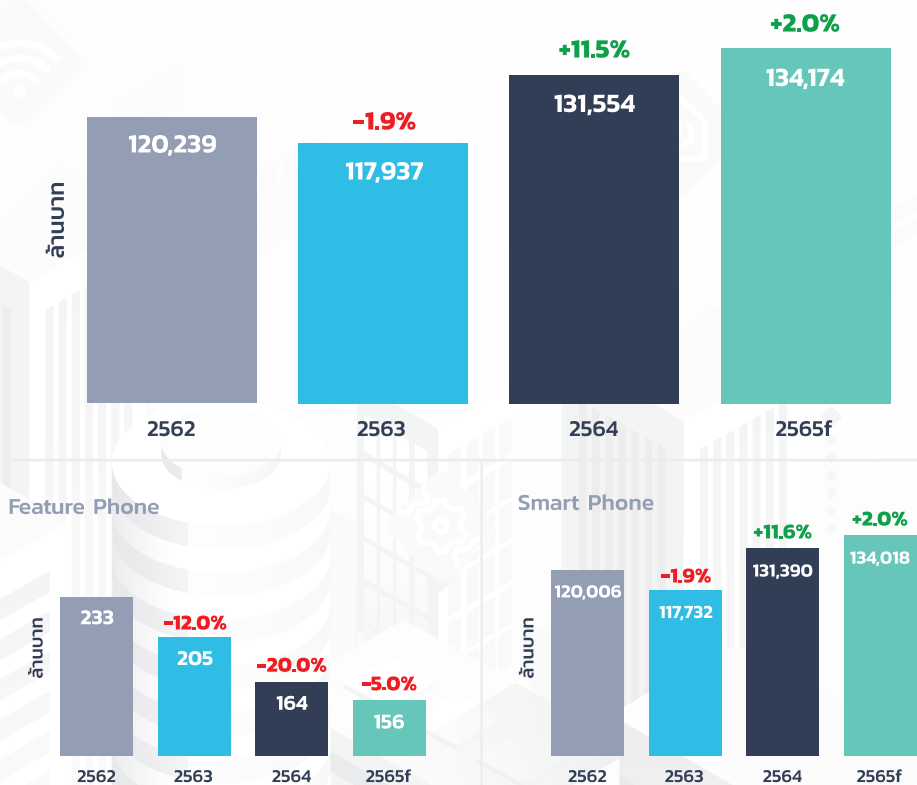
Conventional Handset

IP Phone

รูปที่ 7 มูลค่าตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

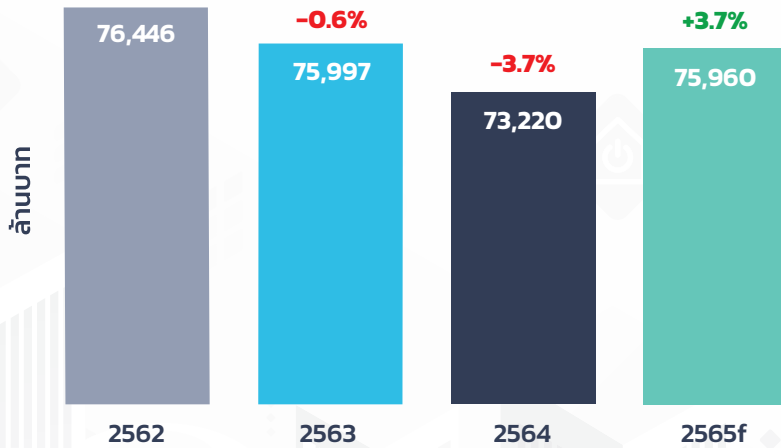
มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก

การศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลักออกเป็น 2 ตลาด ได้แก่ ตลาด Core Network Equipment และตลาด Infrastructure Cabling ในส่วนของตลาด Core Network Equipment แม้ว่าสภาพเศรษฐกิจในปี 2564 ยังอยู่ในช่วงชะลอตัวซึ่งเป็นผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้การลงทุนเพื่อบำรุงรักษาโครงข่ายโทรคมนาคมหลักให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปอย่างระมัดระวัง อย่างไรก็ตาม การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Digital Hub) ส่งผลให้มีการลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพ Data Center ให้พร้อมรองรับกับความต้องการในอนาคตเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ มูลค่าของตลาด Core Network Equipment ในปี 2564 จึงปรับตัวลดลงเพียงร้อยละ 2.5 มีมูลค่าประมาณ 46,090 ล้านบาท โดยคาดว่าจะการลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพของ Data Center ยังมีความต่อเนื่อง และเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ตลาดนี้ปรับตัวเป็นบวกในปี 2565 ประมาณร้อยละ 3.0 มีมูลค่าประมาณ 47,473 ล้านบาท

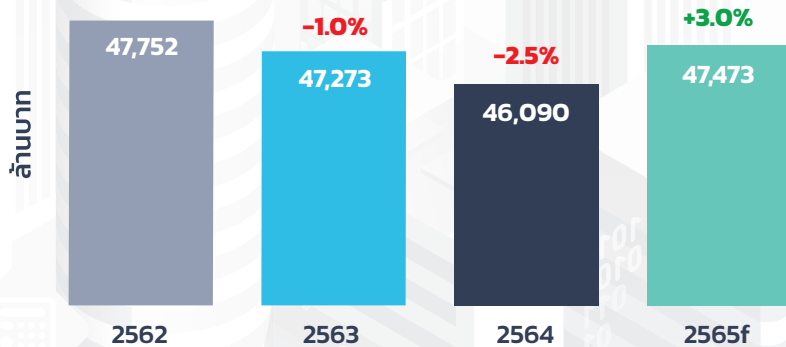
การคำนวณมูลค่าของตลาด Infrastructure Cabling ครอบคลุม 3 ตลาดย่อย ได้แก่ ตลาดท่อร้อยสาย ตลาดสายเคเบิลใต้น้ำ และการลงทุนทั่วไป ในทำนองเดียวกับการลงทุนในตลาด Core Network Equipment สภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวในปี 2564 ทำให้ภาคเอกชนลงทุนในตลาด Infrastructure Cabling ด้วยความระมัดระวัง ประกอบกับแผนการลงทุนของหน่วยงานภาครัฐบางโครงการที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานเป็นผลให้มูลค่าการลงทุนในปี 2564 หดตัวจากปี 2563 ถึงร้อยละ 5.5 หรือมีมูลค่าประมาณ 27,130 ล้านบาท สำหรับปี 2565 คาดว่า การลงทุนทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจะฟื้นตัว และมีการลงทุนเพื่อเพิ่มสายสื่อสารในเส้นทางต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น ปัจจัยดังกล่าวจะทำให้มูลค่าของตลาดนี้ปรับตัวเป็นบวกร้อยละ 5.0 มีมูลค่าประมาณ 28,487 ล้านบาท

เมื่อนำมูลค่าของตลาด Core Network Equipment มาบวกกับมูลค่าของตลาด Infrastructure Cabling จะเท่ากับมูลค่าของตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลักพบว่า ในปี 2564 ตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลักมีมูลค่าประมาณ 73,220 ล้านบาทลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 3.7 โดยมูลค่าของตลาดนี้จะฟื้นตัวเป็นบวกในปี 2565 ในอัตราเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ตลาดนี้มีมูลค่าประมาณ 75,960 ล้านบาท

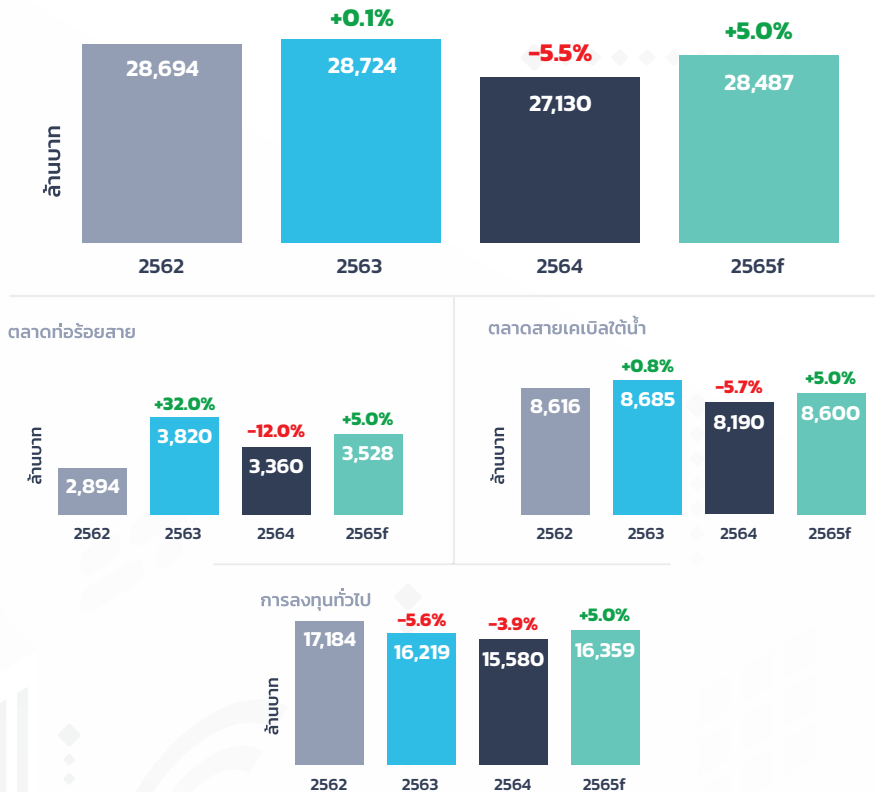
รูปที่ 8 มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมหลัก

รูปที่ 9 มูลค่าตลาด Core Network Equipment

รูปที่ 10 มูลค่าตลาด Infrastructure Cabling

ผลการวิเคราะห์มูลค่าตลาดในกลุ่ม Infrastructure Cabling ในแต่ละตลาดย่อย ดังแสดงรายละเอียดในรูปที่ 10 พบว่า ตลาดทอร้อยสายในปี 2564 มีมูลค่า 3,360 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 12.0 เนื่องจากในปี 2564 แผนการลงทุนในทอร้อยสายบางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน อย่างไรก็ตาม นโยบายที่จะเร่งรัดให้มีการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายลงดินให้มากขึ้นในเดือนกรกฎาคม ทำให้คาดว่า การลงทุนในตลาดทอร้อยสายในปี 2565 จะปรับตัวเป็นบวกร้อยละ 5.0 มีมูลค่าประมาณ 3,528 ล้านบาท ส่วนการลงทุนในสายเคเบิลใต้น้ำในปี 2564 ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนในบางโครงการ ทำให้การลงทุนในตลาดนี้ปรับตัวลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 5.7 มีมูลค่าประมาณ 8,190 ล้านบาท โดยคาดว่าตลาดนี้จะปรับตัวเป็นบวกในปี 2565 ร้อยละ 5.0 และมีมูลค่าประมาณ 8,600 ล้านบาท ในส่วนของการลงทุนทั่วไปที่มีการใช้จ่ายอย่างระมัดระวังของหน่วยงานภาคเอกชน แต่ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากแผนการลงทุนเพื่อรองรับกับความต้องการในบริการ Data Center เป็นผลให้มูลค่าการลงทุนในปี 2564 ปรับตัวลดลงเพียงร้อยละ 3.9 มีมูลค่าประมาณ 15,580 ล้านบาท โดยคาดว่า ในปี 2565 การลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการ Data Center จะทำให้ตลาดนี้ปรับตัวเป็นบวกร้อยละ 5.0 มีมูลค่า 16,359 ล้านบาท

มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สาย

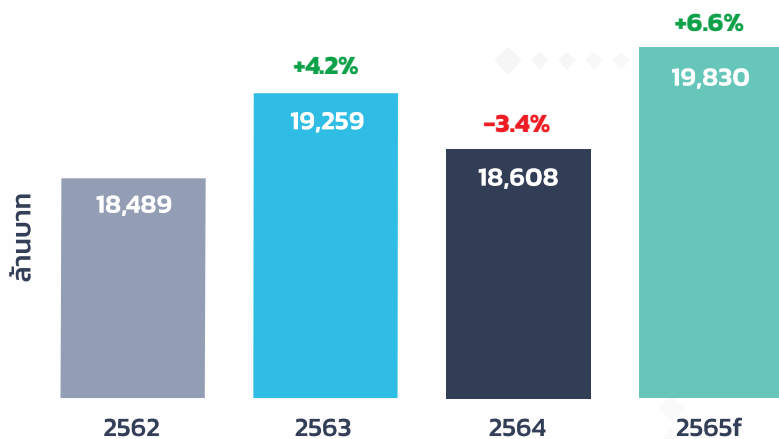
การศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สายออกเป็น 3 ตลาด ได้แก่ ตลาด Access Equipment ตลาด Information Network Cabling และตลาด PBX สภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวในปี 2564 ทำให้การลงทุนในตลาด Access Equipment เป็นไปอย่างระมัดระวัง ส่งผลให้มูลค่าของตลาดนี้ปรับตัวลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 3.8 หรือมีมูลค่าประมาณ 9,975 ล้านบาท โดยคาดว่าในปี 2565 สภาพเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัว จะเป็นปัจจัยบวกที่ทำให้ตลาดนี้มีทิศทางเป็นบวกมีมูลค่าประมาณ 10,474 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 5.0

ในทิศทางเดียวกับตลาด Access Equipment การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในตลาด Information Network Cabling ในปี 2564 มีมูลค่า 6,870 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 0.7 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในตลาดนี้เชื่อมั่นว่า สภาพเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวจากการผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลจะทำให้ตลาด Information Network Cabling มีทิศทางที่สดใสในปี 2565 โดยมูลค่าของตลาดจะปรับตัวเป็นบวกจากปี 2564 ถึงร้อยละ 10.0 มีมูลค่าประมาณ 7,557 ล้านบาท

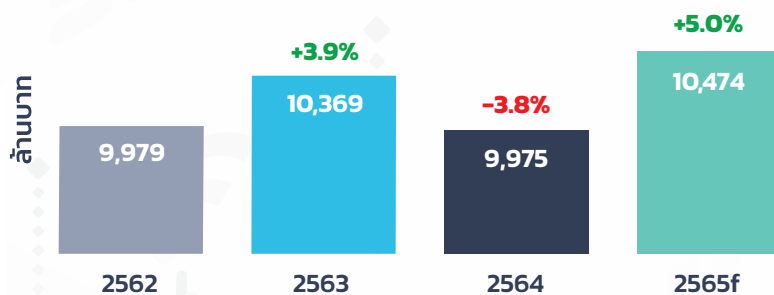
การให้บริการ Cloud PBX ซึ่งได้รับความนิยมในปัจจุบันเนื่องจากผู้ใช้บริการไม่จำเป็นต้องลงทุนติดตั้งตู้สาขาเองเป็นผลให้การใช้จ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์ PBX ปรับตัวลดลง ผลการวิเคราะห์ พบว่า มูลค่าการลงทุนในตลาด PBX ในปี 2564 มีมูลค่าประมาณ 1,763 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 10.7 อย่างไรก็ตาม การลงทุนในอุปกรณ์ PBX เพื่อทดแทนอุปกรณ์เดิมจะทำให้มูลค่าของตลาดนี้ในปี 2565 ปรับตัวเป็นบวกเล็กน้อย โดยมีมูลค่าประมาณ 1,799 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 2.0

เมื่อนำมูลค่าของตลาด Access Equipment ตลาด Information Network Cabling และตลาด PBX มาบวกรวมกัน ซึ่งจะทำให้ได้มูลค่าของตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สาย พบว่า ในปี 2564 มูลค่าของตลาดนี้ปรับตัวลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 3.4 มีมูลค่าประมาณ 18,608 ล้านบาท ขณะที่สัญญาณบวกที่กล่าวมาในเบื้องต้นทำให้คาดการณ์ว่า ตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สายจะปรับตัวเป็นบวกในปี 2565 มีมูลค่าประมาณ 19,830 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 6.6

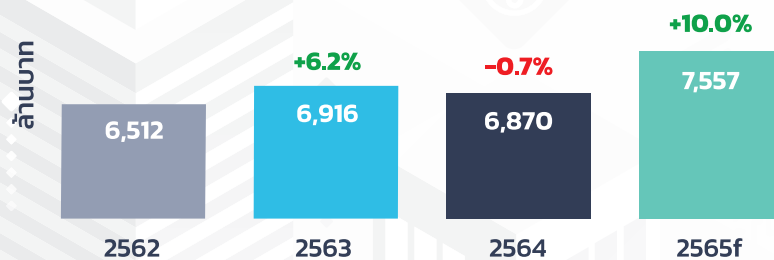
รูปที่ 11 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารใช้สาย

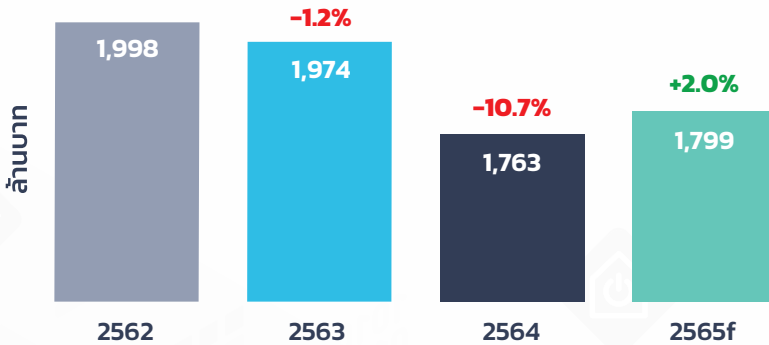
รูปที่ 12 มูลค่าตลาด Access Equipment

รูปที่ 13 มูลค่าตลาด Information Network Cabling

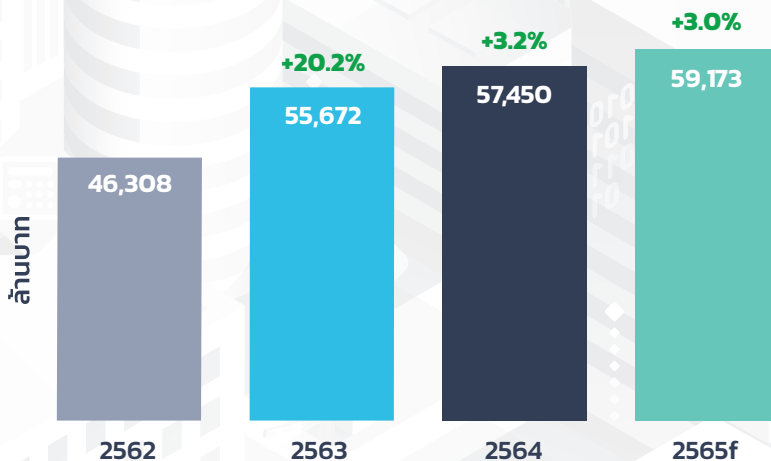
รูปที่ 14 มูลค่าตลาด PBX

มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย

ตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย อาทิ Serving Gateway (SGW), Mobility Management Entity (MME), Packet Data Network Gateway (PDNG), Internet of Thing (IoT), GPS เป็นต้น ผลการวิเคราะห์มูลค่าตลาดนี้ พบว่า ตลาด IoT ที่ยังเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการลงทุนเพื่อให้บริการด้วยเทคโนโลยี 5G การลงทุนเพื่อบำรุงรักษาโครงข่ายเดิม และการลงทุนในอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ GPS เป็นผลให้ตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย ในปี 2564 ยังมีทิศทางเป็นบวก มีมูลค่าประมาณ 57,450 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 3.2 สำหรับมูลค่าการลงทุนในตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สายที่จะเกิดขึ้นในปี 2565 คาดว่าการนำอุปกรณ์ IoT มาใช้งาน ยังมีเพิ่มขึ้น และผู้ให้บริการยังมีการลงทุนในโครงข่าย 5G อย่างต่อเนื่อง ทำให้คาดว่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สายยังมีทิศทางที่เป็นบวก มีมูลค่าประมาณ 59,173 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3.0

รูปที่ 15 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย

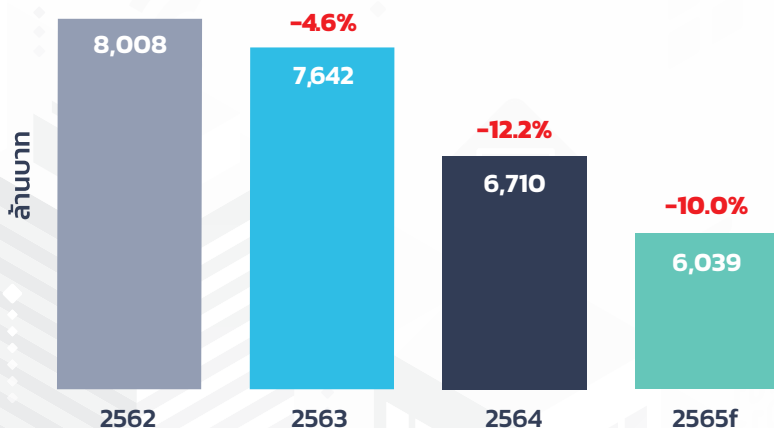

3.3 มูลค่าตลาดบริการสื่อสาร

มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่มีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2563 ทำให้สภาพเศรษฐกิจของไทยชะลอตัว และส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการจำนวนมากที่ต้องเลิกกิจการ หรือลดค่าใช้จ่าย ตลอดจนเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการจะต้องมีคู่สายที่เป็นโทรศัพท์ประจำที่เพื่อใช้ในการจดทะเบียนนิติบุคคล หรือเปิดบัญชีธนาคารได้ถูกยกเลิกไป ปัจจัยเหล่านี้ทำให้มูลค่าการใช้บริการที่เกิดขึ้นในตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ในปี 2564 มีการปรับตัวลดลงจากปี 2563 อีกร้อยละ 12.2 หรือมีมูลค่าประมาณ 6,710 ล้านบาท และแม้ว่าสภาพเศรษฐกิจของไทยจะส่งสัญญาณฟื้นตัวในปี 2565 แต่เงื่อนไขที่จะต้องมียอดหมายโทรศัพท์ประจำที่สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่ถูกยกเลิกไป ประกอบกับการใช้บริการสื่อสารประเภทอื่น ๆ อาทิ โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสะดวก คล่องตัวมากกว่าโทรศัพท์ประจำที่ หรือการโทรผ่าน Line ซึ่งในปัจจุบันมีคุณภาพที่ดีและมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า (ในกรณีที่โทรผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) ฯลฯ พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ประจำที่ที่เปลี่ยนแปลงไปจึงทำให้คาดการณ์ว่า มูลค่าของตลาดนี้ยังมีการปรับตัวลดลงอีกในปี 2565 ประมาณร้อยละ 10.0 หรือมีมูลค่า 6,039 ล้านบาท

รูปที่ 16 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่

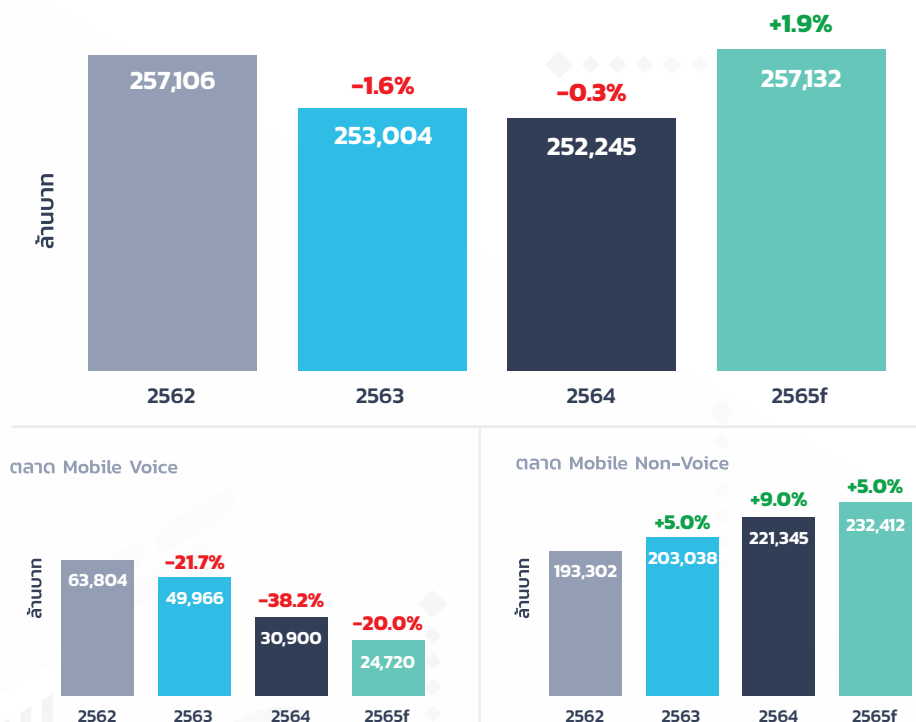

มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

เมื่อพิจารณามูลค่าของตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยรวม พบว่า ในปี 2564 ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีมูลค่าประมาณ 252,245 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 0.3 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณามูลค่าของแต่ละตลาดย่อยโดยจำแนกเป็น บริการทางเสียง (Voice Service) และบริการที่ไม่ใช่เสียง (Non-Voice Service) พบว่า ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไม่ใช่เสียงมีการเติบโตจากปี 2563 ถึงร้อยละ 9.0 หรือมีมูลค่าประมาณ 221,345 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นบริการทางเสียงยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 มีมูลค่าประมาณ 30,900 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ถึงร้อยละ 38.2 โดยปัจจัยที่สนับสนุนให้ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่ใช่เสียงมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น การใช้มาตรการ Work from Home ของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปโดยหันมาสื่อสารผ่าน Mobile Internet เช่น การใช้แอปพลิเคชันไลน์ในการโทรติดต่อสื่อสาร การสั่งซื้อความ การสั่งซื้อสินค้าและการทำธุรกรรมธนาคาร

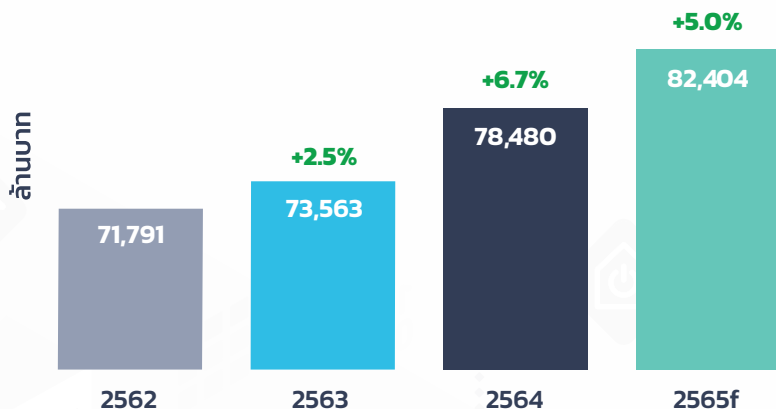
แม้ว่าสภาพเศรษฐกิจในปี 2565 จะเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวโดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการผ่อนคลายการเดินทางเข้า-ออกประเทศมากขึ้น การประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่น รวมถึงความนิยมในการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยเทคโนโลยี 5G มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เริ่มอิ่มตัว และการใช้บริการที่ต้องการแบนด์วิดท์สูง ๆ ยังมีไม่มาก จึงทำให้คาดการณ์ว่า มูลค่าของตลาดนี้ในปี 2565 จะเติบโตในกรอบแคบ ๆ โดยทิศทางของการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังเป็นไปในทิศทางเดิม กล่าวคือ การใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไม่ใช่เสียงยังมีแนวโน้มลดลงจากปี 2564 อีกร้อยละ 20.0 ขณะที่การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไม่ใช่เสียง รวมถึงบริการ Mobile Internet ยังเติบโตอีกร้อยละ 5.0 ส่งผลให้ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยรวมในปี 2565 มีมูลค่า 257,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 1.9

รูปที่ 17 มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

มูลค่าตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่

การประกาศมาตรการ Work from Home, Study at Home ที่มีตลอดปี 2564 ส่งผลให้ความต้องการในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากเพื่อใช้ในการประชุมออนไลน์ การเรียนออนไลน์ ค้นหาข้อมูลออนไลน์ และใช้โซเชียลมีเดียในการสื่อสาร ความวิตกกังวลต่อการติดเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อสินค้าและการทำธุรกรรมแบบออนไลน์ รวมถึงการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ส่งผลให้มูลค่าของตลาดอินเทอร์เน็ตประจำที่ในปี 2564 มีการปรับตัวเป็นบวกจากปี 2563 ถึงร้อยละ 6.7 มีมูลค่าประมาณ 78,480 ล้านบาท สำหรับปี 2565 แม้ว่าการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จะลดความรุนแรงลง อีกทั้งกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้การติดเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่น แต่สภาพเศรษฐกิจที่เริ่มกลับมาฟื้นตัวและการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยหันมาใช้บริการสื่อสารข้อมูลที่มีมากขึ้น ตลอดจนผู้บริโภคที่คุ้นชินกับการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ ทำธุรกรรมออนไลน์ และเสพสื่อบันเทิงออนไลน์ ทำให้คาดการณ์ว่า ตลาดบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ยังมีโอกาสเติบโตในปี 2565 และเป็นผลให้มูลค่าของตลาดนี้มีทิศทางเป็นบวกมีมูลค่าประมาณ 82,404 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 5.0

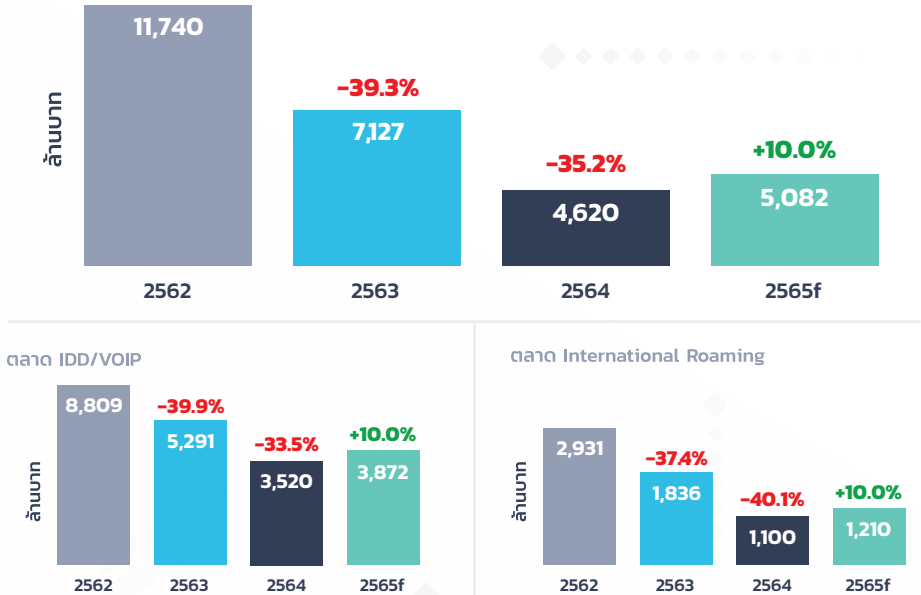

มูลค่าตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

เชื้อไวรัส COVID-19 ที่มีการกลายพันธุ์อยู่ตลอดเวลา และแพร่ระบาดมาตั้งแต่ปี 2563 ได้ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวอย่างรุนแรง แม้ว่าในปี 2564 รัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ในการเดินทางเข้าประเทศไทย รวมถึงกำหนดโซนให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางท่องเที่ยว เช่น “Phuket Sandbox” แต่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในปี 2564 ยังมีจำนวนน้อยมากหากนำไปเปรียบเทียบกับปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้นก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 นอกจากนี้ เทคโนโลยีสื่อสารผ่านช่องทางเลือกซึ่งในปัจจุบันมีคุณภาพที่ดีขึ้น มีความชัดเจนแต่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการสื่อสารผ่านโครงข่ายโทรศัพท์แบบต่อตรง (International Direct Dialing: IDD) ปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลให้มูลค่าของตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศยังคงปรับตัวลดลงในปี 2564 โดยมีมูลค่าเพียง 4,620 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ถึงร้อยละ 35.2

เมื่อพิจารณาการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในตลาดย่อย พบว่า ในปี 2564 ตลาด IDD/ VoIP มีมูลค่าประมาณ 3,520 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 33.5 ขณะที่ตลาด International Roaming (IR) มีมูลค่าเพียง 1,100 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ถึงร้อยละ 40.1

การผ่อนคลายมาตรการการเดินทางเข้า-ออกของประเทศต่าง ๆ ในปี 2565 รวมถึงภาคการส่งออกที่มีการปรับตัวเป็นบวกอย่างต่อเนื่อง ทำให้คาดว่ามูลค่าของตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศในปี 2565 จะปรับตัวเป็นบวกถึงร้อยละ 10.0 และมีมูลค่าประมาณ 5,082 ล้านบาท โดยอัตราเติบโตที่เกิดขึ้นในตลาด IDD/ VoIP และตลาด IR คาดว่าจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่เกิดขึ้นในภาพรวม ซึ่งจะทำให้ตลาด IDD/ VoIP มีมูลค่า 3,872 ล้านบาท และตลาด IR มีมูลค่า 1,210 ล้านบาท

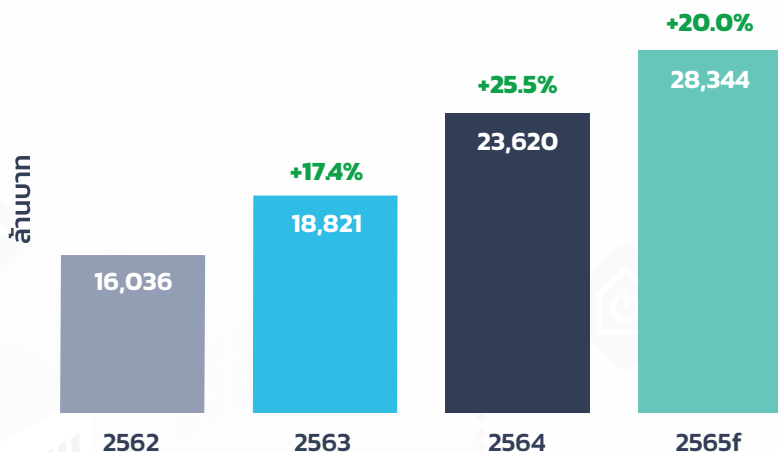

มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูล

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทุกภาคส่วนต้องปรับรูปแบบการทำงาน โดยเฉพาะภาคเอกชนต้องปรับวิธีการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับมาตรการ Work from Home, Study at Home โดยหันมาใช้บริการสื่อสารข้อมูล เช่น Cloud Server และ Data Center มากขึ้น นอกจากนี้จะทำให้เกิดความคล่องตัวยังทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการดูแลรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ลดลงด้วยเหตุนี้ มูลค่าของตลาดบริการสื่อสารข้อมูลจึงเติบโตมาตั้งแต่ปี 2563 และตลาดยังโตอย่างต่อเนื่องในปี 2564 การสำรวจในปีนี้ พบว่า ตลาดบริการสื่อสารข้อมูลปี 2564 มีอัตราเติบโตจากปี 2563 ถึงร้อยละ 25.5 มีมูลค่าประมาณ 23,620 ล้านบาท

แม้ว่าสถานการณ์ความรุนแรงของการแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID-19 จะเริ่มเบาบางลงในปี 2565 แต่พฤติกรรมของผู้บริโภคที่คุ้นชินกับสังคมดิจิทัลมากขึ้น ทำให้การสื่อสารการทำธุรกรรมต่าง ๆ รวมถึงการเสพข่าวหรือสิ่งบันเทิงในปัจจุบันจะผ่านช่องทางออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ วิธีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนต้องปรับรูปแบบการสื่อสารให้มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยจะเห็นว่า ปัจจุบันได้มีหลายหน่วยงานเริ่มนำแนวคิด Metaverse มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารการตลาดรวมถึงการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้ความต้องการพื้นที่สำหรับใช้เก็บข้อมูลมีมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงคาดการณ์ว่า มูลค่าของตลาดบริการสื่อสารข้อมูลในปี 2565 ยังมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องถึงร้อยละ 20.0 ซึ่งจะทำให้ตลาดนี้มีมูลค่าประมาณ 28,344 ล้านบาท

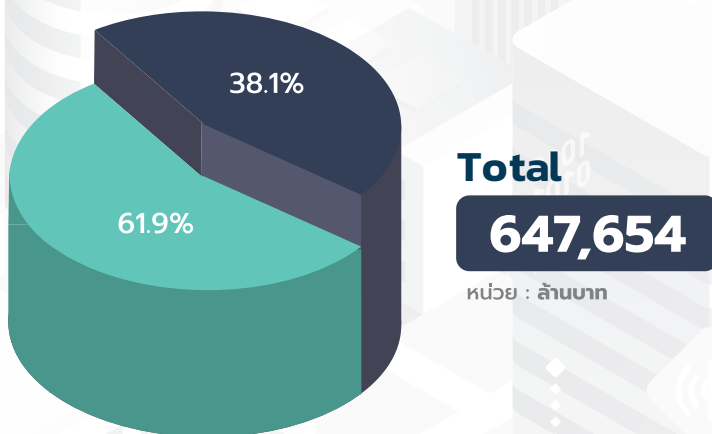
รูปที่ 20 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูล

3.4 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

กลุ่มผู้ใช้ในที่นี้ได้จำแนกการพิจารณาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ใช้ในภาคครัวเรือน (Household) และผู้ใช้ในภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ (Corporate and Government) เมื่อคำนวณมูลค่าการใช้จ่ายในตลาดสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ในภาพรวม พบว่า ในปี 2564 สัดส่วนการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในภาคครัวเรือนเท่ากับร้อยละ 61.9 ขณะที่การใช้จ่ายของภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐเท่ากับร้อยละ 38.1

รูปที่ 21 มูลค่าตลาดสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

ผู้ใช้ภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ
Corporate and Government

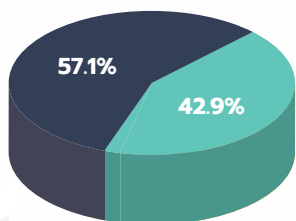

ผู้ใช้ในภาคครัวเรือน
Household

ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร

การสำรวจมูลค่าที่เกิดขึ้นในตลาดอุปกรณ์สื่อสารในปี 2564 พบว่า ร้อยละ 57.1 เป็นการลงทุนจากภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ อีกร้อยละ 42.9 เป็นการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน ซึ่งการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายเพื่อซื้อเครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะที่การใช้จ่ายเพื่อซื้อเครื่องรับโทรศัพท์ประจำที่ส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายของภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ สำหรับการลงทุนในอุปกรณ์โครงข่ายหลัก อุปกรณ์สื่อสารใช้สาย และอุปกรณ์สื่อสารไร้สาย ทั้งหมดเป็นการลงทุนจากภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ โดยในปี 2564 การลงทุนในตลาดอุปกรณ์สื่อสารของภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนสำหรับเทคโนโลยี 5G การลงทุนเพื่อให้บริการ Data Center ขณะที่หน่วยงานภาครัฐจะลงทุนในโครงการต่างๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Digital Hub) เป็นต้น

รูปที่ 22 มูลค่าตลาดอุปกรณ์สื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

Total

281,979

หน่วย : ล้านบาท

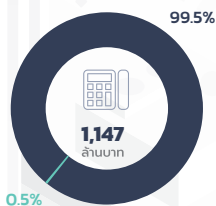

ผู้ใช้ภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ
Corporate and Government

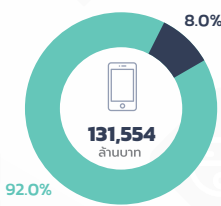

ผู้ใช้ในภาคครัวเรือน
Household

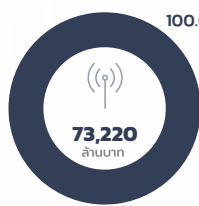
เครื่องรับโทรศัพท์ประจำที่

เครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่

อุปกรณ์โครงข่ายหลัก

อุปกรณ์สื่อสารใช้สาย

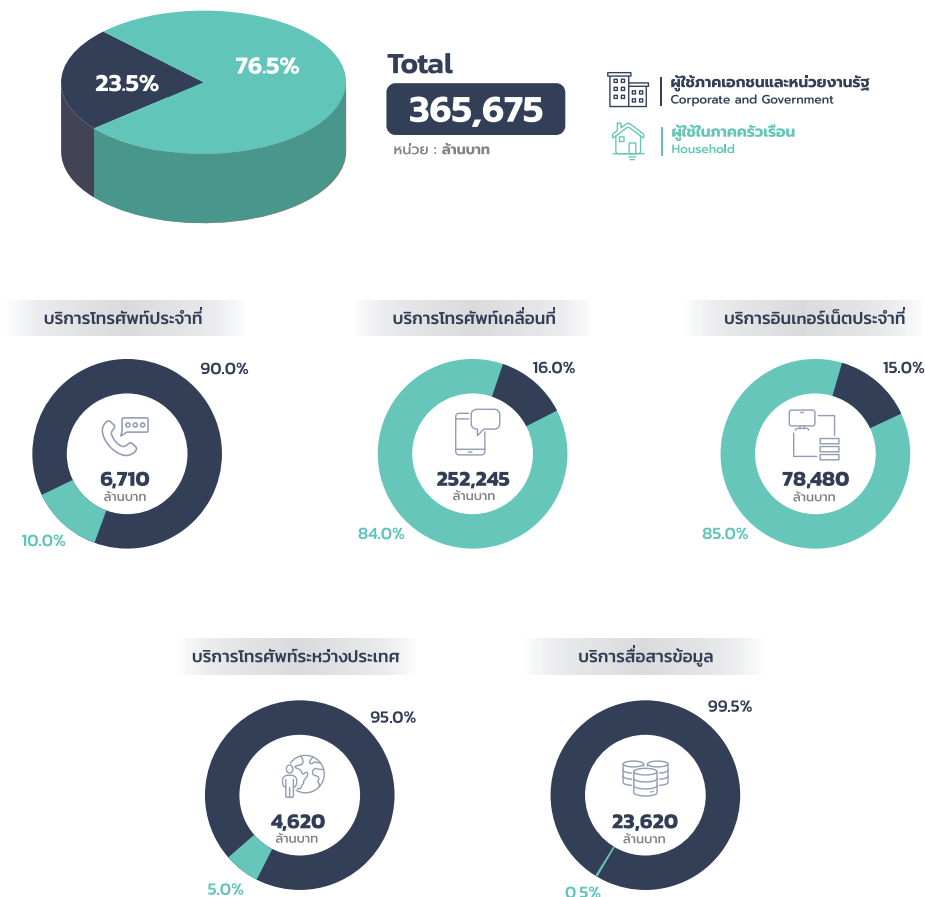
อุปกรณ์สื่อสารไร้สาย

ตลาดบริการสื่อสาร

เมื่อพิจารณากลุ่มผู้ใช้บริการในตลาดบริการสื่อสาร พบว่า ร้อยละ 76.5 เป็นการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน อีกร้อยละ 23.5 เป็นการใช้จ่ายของภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ ซึ่งการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนส่วนใหญ่จะใช้จ่ายสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตประจำที่ ซึ่งเป็นผลมาจากการประกาศมาตรการของรัฐในเรื่อง Work from Home, Study at Home โครงการคนละครึ่ง เราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น ทำให้ปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นมาก ขณะที่บริการอื่น ๆ ได้แก่ บริการโทรศัพท์ประจำที่ บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ และบริการสื่อสารข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายของภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐ

รูปที่ 23 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้

รูปที่ 24 รายละเอียดมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย
ปี 2562-2564 และประมาณการปี 2565

ประเภทตลาด	มูลค่า (ล้านบาท)				อัตราการเติบโต (%)		
	2562	2563	2564	2565f	62-63	63-64	64-65f
ตลาดอุปกรณ์สื่อสาร	262,705	270,093	281,979	290,329	+2.8%	+4.4%	+3.0%
เครื่องรับโทรศัพท์	121,462	119,165	132,701	135,366	-1.9%	+11.4%	+2.0%
โทรศัพท์ประจำที่	1,223	1,228	1,147	1,192	+0.4%	-6.6%	+3.9%
Conventional Handset	97	66	50	40	-32.0%	-24.2%	-20.0%
IP Phone	1,126	1,162	1,097	1,152	+3.2%	-5.6%	+5.0%
โทรศัพท์เคลื่อนที่	120,239	117,937	131,554	134,174	-1.9%	+11.5%	+2.0%
Feature Phone	233	205	164	156	-12.0%	-20.0%	-5.0%
Smartphone	120,006	117,732	131,390	134,018	-1.9%	+11.6%	+2.0%
อุปกรณ์โครงข่ายหลัก	76,446	75,997	73,220	75,960	-0.6%	-3.7%	+3.7%
Core Network Equipment	47,752	47,273	46,090	47,473	-1.0%	-2.5%	+3.0%
Infrastructure Cabling	28,694	28,724	27,130	28,487	+0.1%	-5.5%	+5.0%
ท่อร้อยสาย	2,894	3,820	3,360	3,528	+32.0%	-12.0%	+5.0%
สายเคเบิลใต้น้ำ	8,616	8,685	8,190	8,600	+0.8%	-5.7%	+5.0%
การลงทุกตัวไว	17,184	16,219	15,580	16,359	-5.6%	-3.9%	+5.0%
อุปกรณ์สื่อสารใช้สาย	18,489	19,259	18,608	19,830	+4.2%	-3.4%	+6.6%
Access Equipment	9,979	10,369	9,975	10,474	+3.9%	-3.8%	+5.0%
Information Network Cabling	6,512	6,916	6,870	7,557	+6.2%	-0.7%	+10.0%
PBX	1,998	1,974	1,763	1,799	-1.2%	-10.7%	+2.0%
อุปกรณ์สื่อสารไร้สาย	46,308	55,672	57,450	59,173	+20.2%	+3.2%	+3.0%
ตลาดบริการสื่อสาร	364,681	360,157	365,675	379,001	-1.2%	+1.5%	+3.6%
บริการโทรศัพท์ประจำที่	8,008	7,642	6,710	6,039	-4.6%	-12.2%	-10.0%
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	257,106	253,004	252,245	257,132	-1.6%	-0.3%	+1.9%
Mobile Voice	63,804	49,966	30,900	24,720	-21.7%	-38.2%	-20.0%
Mobile Nonvoice	193,302	203,038	221,345	232,412	+5.0%	+9.0%	+5.0%
บริการอินเทอร์เน็ตประจำที่	71,791	73,563	78,480	82,404	+2.5%	+6.7%	+5.0%
บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	11,740	7,127	4,620	5,082	-39.3%	-35.2%	+10.0%
IDD/VoIP	8,809	5,291	3,520	3,872	-39.9%	-33.5%	+10.0%
International Roaming	2,931	1,836	1,100	1,210	-37.4%	-40.1%	+10.0%
บริการสื่อสารข้อมูล	16,036	18,821	23,620	28,344	+17.4%	+25.5%	+20.0%
มูลค่าตลาดสื่อสารรวม	627,386	630,250	647,654	669,330	+0.5%	+2.8%	+3.3%

4.1 ปัจจัยสนับสนุน

มาตรการของรัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นผลให้รัฐบาลได้ประกาศใช้มาตรการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น โครงการคนละครึ่ง เราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น มาตรการดังกล่าวเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ตโฟนมีการเติบโตอย่างมากในปี 2564 และเป็นผลให้ตลาดอุปกรณ์สื่อสารโดยรวมเป็นบวก

มาตรการของรัฐทางด้านสาธารณสุข

การให้บริการทางสาธารณสุขเพื่อป้องกันการเจ็บป่วยที่เกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้กระทรวงสาธารณสุขได้ให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน หมอพร้อม เพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อกับประชาชน ส่งผลให้ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการใช้แอปพลิเคชันดังกล่าว และเป็นปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้ตลาดเครื่องรับโทรศัพท์เคลื่อนที่มีการเติบโตอย่างมากในปี 2564

การสนับสนุนให้ทำงานที่บ้านและเรียนออนไลน์

มาตรการของรัฐที่สนับสนุนให้ทำงานที่บ้านและเรียนออนไลน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์ปกติ นอกจากการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประชุมออนไลน์เพื่อเรียนออนไลน์ ความวิตกกังวลกับการติดเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้บริโภคหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อซื้อสินค้า/ทำธุรกรรมออนไลน์ และเพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม มากขึ้น พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นในปี 2564 และแม้ว่าสถานการณ์ความรุนแรงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จะเริ่มเบาบางลงในปี 2565 แต่ความความคุ้นชินในการสื่อสาร การทำธุรกรรม การเสพข่าว/สิ่งบันเทิงออนไลน์ทำให้ตลาดอินเทอร์เน็ตประจำที่ยังมีทิศทางเป็นบวกในปี 2565

ความต้องการใช้บริการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี 5G

จำนวนผู้ใช้บริการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี 5G ที่เพิ่มขึ้นในปี 2564 เป็นปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไม่ใช้เสียงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะตลาดนี้ยังมีทิศทางเป็นบวกในปี 2565 อย่างไรก็ตาม สภาพเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในช่วงชะลอตัว ทำให้อัตราการเติบโตการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบไม่ใช้เสียงยังไม่ได้เป็นไปแบบก้าวกระโดดแต่จะโตแบบค่อยเป็นค่อยไปตามจำนวนผู้ใช้บริการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี 5G ที่เพิ่มขึ้น

การปรับเปลี่ยนรูปแบบการลงทุนเพื่อลดต้นทุน

เทคโนโลยีสื่อสารที่ได้รับการพัฒนาในปัจจุบันทำให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนต่างปรับรูปแบบการลงทุนโดยหันมาพึ่งพิงเทคโนโลยีสื่อสารที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการลงทุนด้วยตนเองทั้งหมด เช่น หันมาใช้บริการ Cloud Server และ Data Center มากขึ้น แนวทางดังกล่าวเป็นผลให้ตลาดบริการสื่อสารข้อมูลมีการเติบโตอย่างมากในปี 2564 และคาดว่าจะในปี 2565 มูลค่าของตลาดนี้ยังมีการเติบโตในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

การผ่อนคลายมาตรการการเดินทางเข้า-ออกของประเทศต่าง ๆ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่ลดความรุนแรงลงในปี 2565 เป็นผลให้รัฐบาลในหลายประเทศได้พิจารณาปรับเปลี่ยนการติดเชื้อไวรัส COVID-19 ให้เป็นโรคประจำถิ่นและประกาศให้มีการผ่อนคลายมาตรการการเดินทางเข้า-ออกประเทศ แนวทางดังกล่าวคาดว่าจะทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจเดินทางมาเยือนประเทศไทยเพิ่มขึ้นในปี 2565 ซึ่งจะส่งผลให้การใช้จ่ายใช้สอยรวมถึงการใช้บริการสื่อสารมีทิศทางที่เป็นบวกมากขึ้น

4.2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังโตน้อยกว่าเป้าหมายในปี 2564

แม้ว่าในปี 2564 รัฐบาลไทยได้ประกาศแนวคิด “Phuket Sandbox” เพื่อให้ชาวต่างชาติสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมากขึ้น รวมถึงการประกาศเปิดประเทศในเดือนพฤศจิกายน 2564 แต่การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในปี 2564 ที่มีความรุนแรงมากกว่าและแพร่กระจายได้เร็วกว่าที่เกิดขึ้นในปี 2563 ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเยือนประเทศไทยในปี 2564 มีจำนวนน้อยกว่าการเดินทางท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 หลายเท่า ปัจจัยดังกล่าวเป็นสาเหตุให้การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว และกิจการที่เกี่ยวข้องยังคงได้รับผลกระทบ รวมถึงตลาดสื่อสาร โดยเฉพาะตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศที่ยังมีทิศทางเป็นลบในปี 2564

ความสามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในที่พักของพนักงานในปี 2564 ทำให้มีการจำกัดพื้นที่และประกาศให้พนักงานหยุดทำงานเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง มาตรการดังกล่าวส่งผลให้การลงทุนในหลายภาคส่วน รวมถึงตลาดสื่อสารเกิดความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน

ผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างประเทศรัสเซีย-ยูเครน

ความขัดแย้งระหว่างประเทศรัสเซีย-ยูเครน ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก รวมถึงประเทศไทย ราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก จนทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจัยดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการใช้จ่ายในทุกตลาดรวมถึงตลาดสื่อสาร และทำให้อัตราเติบโตของตลาดสื่อสารในปี 2565 จะจำกัดอยู่ในกรอบแคบ ๆ

สำนักงาน กสทช.

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
87 ถนนพหลโยธิน ซอย 8 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม 10400
โทรศัพท์ 02-271-0151 เว็บไซต์ www.nbtc.go.th

